

Scenariusz zajęć

Temat: Czy ktoś widział taki alfabet?

Cele operacyjne:

Uczeń:

- wymienia po kolei litery alfabetu,
- wykonuje pracę plastyczną inspirowaną skojarzeniami z pierwszą literą swego imienia,
- podaje żeńskie formy imion: Karol, Aleksander, Dominik, Stanisław, Michał, Julian oraz innych imion mających dwie wersje, a występujących w jego klasie,
- pisze imiona wielką literą,
- dzieli wyraz na sylaby, litery i głoski,
- buduje zdania z podanym wyrazem.

Środki dydaktyczne:

- kartki z literami alfabetu,
- podręcznik „Nasz elementarz. Część 3”,
- tablica magnetyczna,
- magnesy,
- papier, kredki, farby, mazaki,
- kartonowe arkusze z wyrazami: abecadło, brzoza, chusteczka, drzewo, element, figurka, grzebień, harmider, igła, jęczyzek, kraszanka, leszczyna, Łukasz, maszyna, Natalia, odnóżka, prośba, rycerz, schody, tarcza, uwaga, woreczek, zuch, żuraw, żrebak,
- piłka.

Metody i techniki: pokaz, ćwiczenia praktyczne, praca plastyczna, zabawa ruchowa.

Formy:

- zbiorowa jednolita,
- indywidualna jednolita.

Przebieg zajęć:

[Przed zajęciami nauczyciel ukrywa w różnych miejscach sali 32 kartki z poszczególnymi literami polskiego alfabetu.]

Etap wstępny

Nauczyciel mówi uczniom, że w klasie skrył się cały alfabet i ich zadaniem jest odnalezienie wszystkich liter. Dzieci znajdują wszystkie litery i siadają przy swoich stolikach (każdy ze znalezionymi literami, przynajmniej jedną). Nauczyciel zwraca uwagę uczniów na to, że każda litera wygląda nieco inaczej. Zapowiada, że w czasie zajęć dzieci będą się bawiły całym poznanym już alfabetem.

Etap realizacji

Zadanie 1

Nauczyciel czyta wiersz Agnieszki Frączek „Alfabet” zamieszczony w podręczniku „Nasz elementarz. Część 1” na stronie 92, a uczniowie śledzą tekst w swoich podręcznikach. Gdy wymieniana jest każda kolejna litera, uczeń który ją znalazł w etapie wstępnym zajęć podnosi na chwilę kartkę z literą wysoko do góry. Nauczyciel mówi, że litery wymienia się w ustalonym porządku (tak, jak w wierszu), a wszystkie razem nazywa się alfabetem. Prosi o podniesienie kartek, które nie zostały wymienione w wierszu (ą, ć, ę, ń, ó, ś, y, ź) i pyta uczniów, czy domyślają się, w którym miejscu alfabetu je umieścić – uczniowie sami lub z pomocą nauczyciela wskazują właściwą kolejność. Nauczyciel czyta wiersz jeszcze raz, a uczniowie mający kartki z odpowiednimi literami (także niewymienionymi w wierszu), wieszają je po kolei na tablicy magnetycznej tworząc cały alfabet. Na koniec wszyscy uczniowie razem głośno odczytują cały alfabet.

Zadanie 2

Uczniowie wykonują dowolną techniką plastyczną portret pierwszej litery swojego imienia. Nauczyciel zachęca do wykorzystania jak najbardziej twórczych pomysłów (znalezienie skojarzeń, nadanie literze cech ludzkich, zwierzęcych itp.). Następnie uczniowie pokazują swe prace na forum klasy i zawieszają prace na tablicy.

Zadanie 3

Uczniowie przepisują do zeszytów z tablicy męskie formy imion (pamiętając o używaniu wielkiej litery) i dopisują do nich żeńskie formy:

Karol – Karolina

Aleksander – Aleksandra

Dominik – Dominika

Stanisław – Stanisława

Michał – Michalina

Julian – Julia

[Jeżeli w klasie występują inne imiona mające męski lub żeński odpowiednik, nauczyciel dołącza je do powyższego zestawu.]

Chętni uczniowie odczytują kolejne imiona na forum klasy. Inni uczniowie podają liczbę liter w męskiej i żeńskiej wersji każdego imienia. Jako ciekawostkę nauczyciel może powiedzieć, że żeńską formą imienia Jan jest imię Joanna, a imienia Paweł – Paulina (ponieważ te imiona są popularne, uczniowie również przepisują je do zeszytu).

Zadanie 4

Każdy uczeń losuje kartonik z jednym wyrazem (listę wyrazów zamieszczono w punkcie „Środki dydaktyczne”; nauczyciel może też wykorzystać wyrazy, które na wcześniejszych zajęciach sprawiały uczniom trudności i ich analiza wymaga utrwalenia). Każdy uczeń (po kolei) pokazuje wszystkim kartonik, a następnie dzieli wylosowany wyraz na głoski, litery i sylaby. Dzieci sprawdzają poprawność odpowiedzi: kto uważa, że wszystkie odpowiedzi

kolegi są prawidłowe, ten trzy razy klaszcze, a kto zauważy błąd – podnosi obie ręce do góry (i, po wskazaniu przez nauczyciela, podaje prawidłową odpowiedź).

Zadanie 5

Każdy uczeń układa i wypowiada na głos jedno zdanie zawierające wyraz wylosowany w zadaniu 4.

Etap końcowy

Dzieci stają w kręgu. Nauczyciel rzuca do dowolnie wybranego ucznia piłeczkę i mówi „Proszę o wyraz na literę A”. Uczeń łapie piłkę i szybko mówi wyraz zaczynający się na tę literę. Następnie odrzuca piłkę do dowolnie wybranego dziecka, mówiąc „Proszę o wyraz na literę B”, a łapiący piłkę odpowiada. Zabawa trwa do momentu, w którym wykorzystane są po kolei wszystkie litery alfabetu (z wyjątkiem tych, od których nie zaczyna się żaden wyraz), a każde dziecko miało piłkę chociaż raz.

Nauczyciel pyta dzieci, co im się podobało w czasie zajęć, czy któreś zadanie było dla nich trudne i dlaczego. Chwali dzieci za wykonaną pracę i zachowanie podczas zajęć.

Dodatkowo

Uczeń zdolny:

- w zadaniu 1 (jeśli potrafi już liczyć do 32) głośno i z pokazywaniem kolejnych kartek liczy litery alfabetu,
- w zadaniu 2 podaje przykłady innych imion mających wersję męską i żeńską oraz przykłady imion występujących tylko w jednej z nich.

Uczeń ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi: wykonuje zadanie 3 pod bezpośrednim nadzorem nauczyciela.

